Ympäristövaliokunta
00102 EDUSKUNTA
YmV@eduskunta.fi

Asia: Valtioneuvoston U-kirjelmä U 51/2021 vp, uusiutuvien ja vähäpäästöisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (nk. FuelEU Maritime)

Ympäristöministeriön lausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Ympäristöministeriö kiittää ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta lausua komission ehdotuksesta uusiutuvien ja vähäpäästöisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta.

Meriliikenteen osuus kasvihuonekaasupäästöistä on kansainvälisen merenkulkujärjestön IMOn mukaan noin 2,9 %. EU:ssa osuus on 13 % liikennesektorin päästöistä ja Suomessa meri- ja sisävesiliikenteen hiilidioksidipäästöt muodostavat noin neljä prosenttia kotimaan liikenteen hiilidioksidipäästöistä. Vaikka alusten energiatehokkuus on parantunut, IMO on arvioinut, että meriliikenteen päästöt kasvavat 90–130 % vuoteen 2050 mennessä vuoden 2018 päästöjen tasosta.

Ympäristöministeriö pitää tervetulleena komission ehdotusta ja EU-tason toimia vaihtoehtoisten polttoaineiden käytön lisäämiseksi meriliikenteessä. Vaihtoehtoisten polttoaineiden osuus on tällä hetkellä alhainen meriliikenteessä: Suomessa vaihtoehtoisia polttoaineita tai käyttövoimia käyttää kaksi prosenttia kauppalaivastosta. Ympäristöministeriö muistuttaakin, että merkittäviin päästövähennyksiin päästään ainoastaan vaihtoehtoisten polttoaineiden ja käyttövoimien avulla. Ympäristöministeriö pitää hyvänä, että komission ehdotuksella lisätään painetta päästövähennystoimien toteuttamiselle myös kansainvälisellä tasolla.

Ympäristöministeriö muistuttaa, että alusten keskimääräinen käyttöikä on noin 25–30 vuotta, vaihtoehtoisten voimanlähteiden käyttöönoton ja niiden jakeluinfrastruktuurin kehityksen tulee merenkulussa olla hyvin nopeaa. Tämän vuoksi ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että aluksille asetettavat hiili-intensiteettitavoitteet tulee asettaa tasolle, joka varmistaa riittävät päästövähennykset ottaen huomioon EU:n hiilineutraalisuustavoitteen. Lisäksi ympäristöministeriö pitää hyvänä sitä, että ehdotuksessa on valittu teknologianeutraali lähestymistapa. Ympäristöministeriö pitää myös tärkeänä, että komissio arvioisi asetuksen toimivuutta ja vaihtoehtoisten polttoaineiden teknologista kehitystä, hintaa, kestävyyttä ja saatavuutta hyvissä ajoin ennen vuotta 2030 ja säännöllisesti sen jälkeen.

Aluksen laiturissa tapahtuvasta polttoaineen kulutuksesta on mahdollista korvata maasähköllä noin 50–80 %, jonka vuoksi ympäristöministeriö pitää hyvänä ehdotettua maasähkön käyttövelvoitetta kontti- ja matkustaja-aluksille. Maasähkön käytöllä edistetään myös ilmansuojelutavoitteita.